

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

jo er evig og ikke tidsbegrænset, for det andet at der ikke kan iværksættes afværgeforanstaltninger fra fællesmarkedets side, hvis fællesmarkedet kommer ud for konjunkturmæssige eller andre problemer. Derfor er jeg altså ikke enig med hr. Hjortnæs i, at man uden videre kan gå ud fra, at der ikke bliver tale om udflytning af danske virksomheder, hvis vi skulle få en frihandelsaftale. Vi må sikkert indstille os på, at en del danske virksomheder vil stille sig på samme måde, som svenskerne stiller sig i øjeblikket.

I diskussionen har man også været inde på spørgsmålet om de emner, der er berørt i Siccò Mansholts brev, og om emner, man har berørt i drøftelserne på det forberedende møde i Bruxelles, bl. a. forureningsproblemerne.

Hr. Morten Lange mente, det var helt forrøvet at tro, at man i fællesmarkedet kunne gennemføre antiforureningsforanstaltninger, der skulle være mere effektive, end hvis det var på national basis, eller hvis det foregik i globalt regie, og hr. Morten Lange fandt, at det lå i selve det gammel-dags liberale system, som Romtraktaten var udtryk for, og at en antiforureningsforanstaltning ville være i strid med Fællesskabets grundlag, fordi det er konkurrencefordrejende, sagde hr. Morten Lange.

Det er ganske urigtigt, idet en antiforureningsforanstaltning jo højst kan være konkurrenceforvridende med modsat fortegn. Hvis vi f. eks. her i Danmark vil gennemføre antiforureningsforanstaltninger, kan vi enten gøre det ved at finansiere det over de offentlige budgetter eller ved at pålægge erhvervsvirksomhederne en restriktion eller en særlig økonomisk byrde. Derved stiller vi dansk erhvervsliv i en vanskelig konkurrence-mæssig situation over for de andre landes erhvervsliv, og det, der derfor er tale om, når man taler om videregående samarbejde inden for fællesmarkedet om antiforureningsforanstaltninger, er naturligvis, at man gennemfører fælles normer og standarder, hvorved man pålægger erhvervslivet ensartede byrder i alle fællesmarkedslandene. Det ville ikke være noget, der fører til konkurrenceforvridning. Det vil tværtimod være i overensstemmelse med principperne om

ensartet belastning af de enkelte brancher og erhverv i fællesmarkedslandene.

Derfor tror jeg, det er langt mere realistisk at forestille sig fremskridt på dette område i samarbejde med andre industrialiserede lande, som fællesmarkedslandene er, end at tro på, at man kan ordne det selv, eller man kan klare det på globale arrangementer, hvor man jo skal lave aftaler med lande af helt vidt forskellig udviklingsgrad.

Man har også — og det er det sidste, jeg skal nævne i denne omgang — været inde på mere ideologiske problemer i forbindelse med eventuel dansk tilslutning til fællesmarkedet; det har navnlig været mine egne partifæller og SF-repræsentanter, der har været inde på spørgsmålet om, hvordan vi kunne bevare de sociale fremskridt, vi har opnået her i landet, hvis vi bliver medlem af fællesmarkedet, og måske navnlig, hvordan vi kunne arbejde for en videreførelse af de ideer, de socialdemokratiske og folkesocialistiske partier står for.

Jeg mener, det er blevet ganske godt udtrykt af den norske partiformand og statsminister, Trygve Bratteli, som jeg gerne vil citere for en del af det indlæg, han holdt på det norske arbejderpartis landsmøde forleden dag. Om de emner, der har været i denne debat, sagde Bratteli:

„Det er interessant at mærke sig, at der var stor og bitter strid i hvert af de seks lande, da de i sin tid skulle afgøre deres egen indtræden i Fællesskabet . . . Denne oprindelige strid lagde sig forholdsvis snart. I dag er der ingen kræfter af betydning, der ønsker Fællesskabet opløst. De vil bygge videre på det og styrke det, og de arbejder oprigtigt også for, at Fællesskabet skal blive udvidet. Dette gælder ikke mindst vore venner i den demokratiske arbejderbevægelse, de socialistiske partier og fagorganisationerne.“

Trygve Bratteli sagde endvidere:

„Det europæiske Fællesskab er som institution hverken kapitalistisk eller socialistisk. Dets fremtidige politiske indhold vil blive bestemt af styrken i de forskellige sociale og politiske kræfter, som virker inden for området. Selv et overfladisk studium viser os her en ufærdig organisation. Den vil udvikle sig videre i pagt med krav og behov i årtier fremover.“